

Dr Marina Mihaljević
ISTORIJA ARHITEKTURE I UMETNOSTI I

OSNOVNA LITERATURA

Grupa autora, *Jansonova istorija umetnosti*, sedmo izdanje 2008.

Marvin Traktenberg, Izabel Hajman, *Arhitektura od preistorije do postmodernizma*, 2009

ISPIT

Pismeni ispit u trajanju od 70 min.

Sastoji se iz tri pitanja:

1/ Identifikujte (autor, ime dela, datum nastanka, lokacija, period, stil) i analizirajte prikazano umetničko delo. (20 min-22 poena)

2/ Identifikujte (autor, ime dela, datum nastanka, lokacija, period, stil) i uporedite ova dva umetnička dela. (25 min-32 poena)

3/ Napišite kratak esej kao odgovor na JEDNU od tri postavljene teme (ili: na ponudjeni vizuelni materijal). (25 min-36 poena)

PITANJA:

Paleolit/neolit.

Čovek sa lavljom glavom, Hohlenstein-Stadel, Nemačka.
ca. 30,000 – 28,000 p.n.e.

Naga žena, Willendorf, Austria,
ca. 28,000–25,000 p.n.e.

Žena sa bizonovim rogom, iz Laussela (Losel), Dordogne, Francuska.
ca. 25,000–20,000 p.n.e.

Dva bizona, reljef iz pećine, Le Tuc d'Audoubert (Tuk d'Oduber), Ariège, Francuska,
ca. 15,000–10,000 p.n.e.

Zidno slikarstvo u pećini Chauvet (Šove), Vallon-Pont-d'Arc, Ardèche, Francuska,
c. 30,000–28,000 p.n.e. (i 15,000-13,000 p.n.e.).

Zidna slika u pećini Pech-Merle (Peš-Merl), Lot, Francuska:
Konji i negativ otisci ruku, ca. 22,000 p.n.e.

Slikanog plafon u pećini Altamira, Santander, Španija,
ca. 12,000–11,000 p.n.e.

Dvorana bikova (levi zid), Lascaux (Lasko), Dordogne, Francuska,
ca. 15,000–13,000 p.n.e.

Selo Çatal Höyük (Čatal Hojuk), Turska,
ca. 6000–5900 p.n.e.

Boginja iz Çatal Höyük-a, (Čatal Hojuk), Turska
ca. 6000–5900 p.n.e.

Lov na jelene, Çatal Höyük, Turska, ca. 5750 p.n.e.

Selo Skara Brae, Orkni ostrva, Škotska, c. 3100-2600 p.n.e.

Vrste megalita

Podzemni grob, Newgrange (Njugrandž), Irska, ca. 3200 – 2500 p.n.e.

Stonehenge (Stounhendž), Salisbury Plain, Wiltshire, Engleska, ca. 2550–1600 p.n.e.

Kulture i periodi starog Bliskog istoka

Beli hram, Uruk , (moderna Warka), Irak
ca. 3200–3000 p.n.e.

Votivne skulpture, Kvadratni Hram, Esnana (modern Tell Asmar), Irak,
ca. 2700 p.n.e.

Početak istorijskog perioda / Nastanak klinastog pisma

Ep o Gilgamešu

Standard (zastava) iz Ura, Kraljevsko groblje, Ur (Tell Muqayyar), Irak,
ca. 2600 p.n.e.

Pobednicka stela Naram-Sina, Susa, Iran,
2254–2218 p.n.e.

Zigurat u Uru (Tell Muqayyar), Irak, ca. 2100 p.n.e.

Kralj Gudea sa planom hrama, Girsu (Telloh), Irak,
ca. 2100 p.n.e.

Votivna skulptura Gudee, Girsu, Iraq, C. 2090 p.n.e.

Stela sa Hamurabijevim zakonom, Susa, Iran,
ca. 1780 p.n.e.

Lavlja kapija, Hatuša (Hatussha , sada Boghazköy), Turska, ca. 1400 p.n.e.

Lamasu figure na kapiji citadele Sargona II, Dur Šarukin (Dur Sharrukin, Khorsabad), Irak
ca. 720–705 p.n.e.

Kapija boginje Ištar, Vavilon, Irak, ca. 575 p.n.e.

Periodi u istoriji i umetnosti starog Egipta

Rozeta kamen, 196 p.n.e.

Paleta kralja Narmera, iz Hierakonpolis, Egypt, predinastički period, ca. 3000–2920 p.n.e.

Shranjivanje u Egiptu

IMHOTEP, Stepenasta piramida i zagrobno predvorje kralja Džosera, Sakara, Egipat,
Dinastija III, ca. 2630–2575 p.n.e.

Velike piramide, Giza, Egipat, IV., ca. 2551–2472 p.n.e.

Velika Sfinga (sa Kafreovom piramidom u pozadini). Giza, Egipat,
Dinastija IV, ca. 2520–2494 p.n.e.

Kafre, iz Gize, Egipat, Dinastija IV, ca. 2520–2494 p.n.e.

Menkaure and Kamerernebti , Giza, Egipat, IV, ca. 2490–2472 p.n.e.

Pisar (Kaj?), iz njegove mastabe, Sakara, Egipat, V, ca. 2450–2350 p.n.e.

Egipatski kanon proporcija

Ti u lovu na nilske konje, bojeni reljef u Tijevoj mastabi, Sakara, Egipat, V,
ca. 2450–2350 p.n.e.

Portret Senusret III, Dinastija XII, c. 1836-1818 p.n.e.

Grobnice u steni, Beni Hasan, Egipat, Dinastija XII, ca. 1938-1755 p.n.e.

SENENMUT (?), Pogrebni hram kraljice Hatšepsut, Deir el-Bahri, Egipat,
dinastija XVIII, ca. 1473–1458 p.n.e.

Kraljica Hatšepsut sa žrtvenim posudama, Deir el-Bahri, Egipat,
ca. 1473–1458 p.n.e.

Kraljica Hatšepsut na tronu, XVIII Dinastija, 1490-1468 p.n.e.

Veliki Amonov hram, Karnak, Egipat, Novo carstvo, c. 1579-1075 p.n.e.

Akhenaton, Nefertiti i njihove tri ćerke, Tell el-Amarna, Egipat, Dinastija XVIII, ca. 1353–1335 p.n.e.

THUTMOSE, Nefertiti, Tell el-Amarna, Egipat,
XVIII dinastija, ca. 1353–1335 p.n.e.

Tije, Gurob, Egipat,
XVIII dinastija, ca. 1353–1335 p.n.e.

Sarkofazi kralja Tutankamona, iz njegove grobnice u Tebi, Egipat,
XVIII dinastija, ca. 1323 p.n.e.

Posmrtna maska Tutankamona, Teba, Egipat
XVIII dinastija, ca. 1323 p.n.e.

Hram Ramzesa II, Abu Simbel, Egypt, Ramzes II, XIX dinastija, ca. 1290–1224 p.n.e.

Posmrtno sudjenje Hu-Neferu, iz njegove grobnice u Tebi, Egipat
XIX dinastija, ca. 1290–1280 p.n.e.

Kulture i periodi stare Egejske umetnosti

Figurina žene, sa Siroso (Kikladi), Grčka
ca. 2500–2300 p.n.e.

Velika mermerna glava, c. 2500-2200 p.n.e.

Palata u Knososu, Krit, Grčka,
ca. 1700–1400 p.n.e.

Preskakanje bikova, iz palate u Knososu (Krit), Grčka
ca. 1550–1450 p.n.e.

Pejzaž (Prolećna freska), Akrotiri, Tera (Santorini), pre 1630. p.n.e.

Flotila, Zapadna gradjevina, Akrotiri, Tera, Grčka, ca. 1650 p.n.e.

Vaza žetelaca (Riton), Period Nove palate, Hagia Triada, Krit,
c. 1650-1450 p.n.e.

Žena ili boginja sa zmijama , period Nove palate, Knosos, Krit. c. 1700-1550 p.n.e.

Palata i citadela, Tirins, Grčka,
ca. 1400–1200 p.n.e.

Citadelu u Miken, Grčka, ca. 1350–1200 p.n.e.

Megaron, Mikena, c. 1250 p.n.e.

Lavlja vrata, Mikena, c. 1250 p.n.e.

Tolos, Atrejeva riznica, Mikena, Grčka,
ca. 1300–1250 p.n.e.

Vaza ratnika, Mikena, Grčka, ca. 1200 p.n.e.

Periodi umetnosti stare Grčke

Krater, iz groblja Dipilon, Atina, Grčka,
ca. 740 p.n.e.

Čovek (Heroj) i Kentaur
ca. 750–730 p.n.e.

Mantiklos Apolo, Teba, Grčka,
ca. 700–680 p.n.e.

Plan hrama A, Prinias, Grčka,
c. 625 p.n.e.

Nadvratnik iznad ulaza u hram A, Prinias, Grčka
ca. 625 p.n.e.

Dama iz Usera (Auxerre), boginja ili kora,
ca. 650–625 p.n.e.

Kuros (Mladić), ca. 600 p.n.e. Metropolitan Museum of Art, New York.

Berlinska kora, iz Atine, ca. 570-560 p.n.e.

Krois, iz Anaviza, Grčka, ca. 530 p.n.e.

Peplos kora, detalj, Akropolj, Atina, Grčka, ca. 530 p.n.e.

Kora, Akropolj, Atina, Grčka, ca. 520–510 p.n.e.

Tri reda grčke arhitekture

Plan, funkcionalni i konstruktivni elementi grčkog hrama.

Herin hram I ("Bazilika"), Poseidonia (rimski Paestum), Italija
ca. 550 p.n.e.

Zapadni timpanon Artemidinog hrama, Krf, Grčka,
ca. 600–580 p.n.e.

Hram boginje Afaje, Egina, Grčka, ca. 500–490 p.n.e.

Bitka Grka i Trojanaca, zapadni timpanon hrama u Egini, Grčka, ca. 500–490 p.n.e.

Istočni timpanon hrama u Egini, Grčka, ca. 490-480 p.n.e.

Umirući ratnik, zapadni timpanon hrama u Egini, Grčka ca. 500–490 p.n.e.

Umirući ratnik, istočni timpanon hrama u Egini, Grčka ca. 490–480 p.n.e.

Tehnike grčkog vaznog slikarstva.

Kritijev mladić, sa Akropolja, Atina, Grčka, ca. 480 p.n.e.

Ratnik A, nadjen u moru blizu Riace, Italija, ca. 460–450 p.n.e.

Zevs (ili Posejdon?), nadjen u moru pored rta Artemizion, Grčka, ca. 460–450 p.n.e.

POLIKLET, Doriforos (Kopljonoša), Rimska mermerna kopija iz Pompeja, Italija, po originalu u bronzi iz ca. 450–440 p.n.e.

Polikletov kanon proporcija

MIRON, Diskobolos (Bacač diska), Rimska mermerna kopija po originalu u bronzi iz ca. 450 p.n.e.

Akropolj, Atina, Grčka: Hramovi, ritual, arhitektura, skulptura, V vek p.n.e.

IKTIN i KALIKRAT, Partenon, Hram boginje Atine Partenos, Akropolj, Atina, Grčka, 447–438 p.n.e.

Panatenski jonski friz Partenona, c. 447-432 p.ne.

Istočni timpanon hrama Partenona, Akropolj, Atina, Grčka, Rodjenje boginje Atine, 438-432 p.n.e.

Erehtejon: istorija, funkcija, arhitektura, Akropolj, Atina, Grčka, ca. 421–405 p.n.e.

Karijatide sa južnog trema Erehtejona, Akropolj, Atina, Grčka, ca. 421–405 p.n.e.

Nike vezuje sandalu, sa južne strane parapeta hrama Atine Nike, Akropolj, Atina, Grčka, ca. 410 p.n.e.

Urbanizam grčkih gradova: hipodamijski plan grada Priene, Turska, IV vek p.n.e. i kasnije.

PRAKSITEL, Afrodita od Knidosa, ca. 350–340 p.n.e.

PRAKSITEL, Hermes and the dete Dionis, iz Hrama boginje Here, Olimpija, Grčka.
ca. 340 p.n.e

Nadgrobna stela mladog lovca, Athens, Greece,
ca. 340–330 p.n.e.

LISIP, Umorni Herakle (Farnese Herakles), ca. 320 p.n.e.

POLIKLET MLADJI, Tolos u Epidaurusu (posvećen bogu Asklepiju), rekonstrukcija, Grčka, ca. 350 p.n.e.

POLIKLET MLADJI, Pozorište, Epidauros, Grčka, ca. 350 p.n.e.

Oltara boga Zevs: skulptura, iz Pergamona, Turska, ca. 175 p.n.e.

EPIGONOS(?), Galski ratnik ubija sebe i svoju ženu. Rimska mermerna kopija po bronzanom originalu iz Pergamona, Turska, ca. 230–220 p.n.e.

EPIGONOS(?), Gal na umoru. Rimska mermerna kopija po originalu u bronzi iz Pergamona, Turska, ca. 230–220 p.n.e.

Nike od Samotrake, sa Samotrake, Grčka, ca. 190 p.n.e.

ALEKSANDROS IZ ANTIOHIJE NA MEANDRU, Afodita (Miloska Venera), iz Melosa, Grčka,
ca. 150–125 p.n.e.

ATHANADOR, AGESANDER, i POLIDOR SA RODOSA, Laokon i njegovi sinovi,
Rim, Italija, rani I vek n.e.

Periodi Etrurske umetnosti

Lučne i svodne konstrukcije

Tipični etrurski hrama iz VI veka p.n.e. po Vitruviju.

Apulu (Apolon), sa krova hrama Portonaccio, Veii, Italija,
ca. 510–500 p.n.e.

Pogrebna odaja sa štuko (stucco) ukrasom, Grobnica reljefa, Červeteri, Italija, III v. p.n.e.

Pogrebna odaja, Grobnica triklinijuma, Tarkvinia, 480–470 p.n.e.

Sarkofag supružnika, Červeteri, Italija, ca. 520 p.n.e.

Istorijski i umetnički periodi starog Rima

Aule Metele (Arringatore), Kortona, kod jezera Trasimeno, Italija, rani I vek p.n.e.

Romski veristički portret

Rimska arhitektura: tehnike i tehnologije

Rimski redovi

Pet redova klasične arhitekture

Hram "Fortuna Virilis", Rim, Italija ca. 75 p.n.e.

Avgust iz Primaporte, rani I v. n.e.

Rim, Ara Pacis Augustae (Oltar avgustijanskog mira), skulptura, 13–9 p.n.e.

Gemma Augustea, rani I v. n.e.

Rimska kuća, plan, funkcija.

Pompejansko slikarstvo I vek p.n.e.-I vek n.e.

Rimski iluzionizam i perspektiva.

Portret flavijske žene, iz Rima, Italija, ca. 90 n.e.

Rimski beton

Koloseum (Flavijski amfiteatar), Rim, Italija, ca. 70–80 n.e.

Titusov slavoluk, Rim, Italija: arhitektura, skulptura, posle 81 n.e.

APOLODOR OD DAMASKA, Trajanov Forum, Rim, Italija, osvećen 112 g.n.e.

APOLODOR OD DAMASKA, Bazilika Ulpia, Rim, c. 112 n.e.

Trajanov stub, Trajanov Forum, Rim, Italija, c. 120 n.e.

Panteon, Rim, Italija, 118–125 n.e.

Ekvestrijalna statua Marka Aurelija, c. 176 n.e.

Stub Marka Aurelija, Rim, 180-192 n.e.

Fajumsko slikarstvo, II vek n.e.

Karakaline terme, Rim, Italija, 212–216 n.e.

Bitka Rimljana i varvara (Ludovisi Sarkofag), Rim, Italija, ca. 250–260 n.e.

Sarkofag filozofa, ca. 270–280 n.e.

